

FOTO: JANNE DANIELSSON/SVT

Kostnadsfria
kompetens- och
inspirationsdagar inom
HVB, Stödboenden,
Familjehem och LSS.

Vårens mässor 2020 - sid 30

**Kristallenvinnaren
Christoffer Hjalmarsson**

LEVDE PÅ GATAN – GAV RÖST ÅT DE HEMLÖSA

Boktips!
Vi tipsar om åtta
inspirerande och
läsvärda böcker

Lotta Borg Skoglund: Orkidébarnens belöningssystem är i obalans

Läs om: Annagården, Balans HVB, Evus Omsorg, Hassela Skåne, Salstad Gästhem,
Samskapa och Trappan.

Välkommen till Villagatans gruppboende!

Här bor du i din egen lägenhet men har tillgång till personal och gemensamma utrymmen dygnet runt. Vi har 5 platser fördelade på 2-rumslägenheter. På Villagatan anpassas vardagen efter dina behov så att du ska känna dig delaktig. Vi finns i Målilla som ligger i Hultsfreds kommun.

Meningsfull vardag

Att ha en meningsfull sysselsättning är viktigt för att du ska känna en personlig utveckling, stimulans i din vardag och delaktigt i samhället. Vi utgår från dig och dina behov när du är hos oss. Meningsfull sysselsättning varierar från person till person. Villagatan erbjuder individuellt anpassade aktiviteter och sysselsättningar. För att må bra behöver man något att göra. Och man behöver göra sådant som man tycker om.

Friskvård

Villagatan använder sig av närliggande badhus och gym. Det finns även möjligheter för den enskilde att gå i föreningar efter intresse ex orienteringsklubb, bandy, speedway osv. Villagatan har egna hästar och där det finns möjlighet för brukaren att rida, ta lektioner eller göra praktik. Att vara tillsammans med hästar syftar till ett ökat välmående, bättre kroppskänedom, självförståelse och självförtroende.

Sysselsättning

Det finns möjlighet för den enskilde att komma ut i sysselsättningar på olika företag i närområdet. Kontakter finns ex med livsmedelsbutik där den enskilde kan komma och göra praktik.

Samtal

Utifrån den enskildes problematik så kan det även finnas behov för professionellt stöd. Samtlig personal kommer eller har en grundutbildning i MI. Villagatan har möjlighet att erbjuda MI-samtal och KBT-samtal, Återfallsprevention osv. Detta utifrån att Villagatan ser helheten kring brukaren och arbetar utifrån att denne ska uppnå att leva ett så självständigt liv som möjligt och på lika levnadsvillkor.

Läs gärna mer om oss på vår hemsida eller kontakta oss via uppgifter nedan

Villagatan LSS finns i Vimmerbyregionen. Läs mer om oss på www.villagatanlss.nu eller kontakta oss på info@villagatanlss.nu

Uppgradera dig själv

DET KAN BEHÖVAS EN NYSTART då och då som kickar igång arbetet och motivationen. Om du vill fylla på med positiv energi och kunskap tycker jag att du kikar på vår mässkalender på sidan 30.

Våren 2020 är nämligen fylld av möjligheter till ny inspiration och nya nätverk på våra kostnadsfria HVB-dagar, LSS-dagar och Familjehemsdagar.

Jag är övertygad om att människor blir gladare, växer och presterar bättre genom kompetensutveckling. Passa på att uppgradera dig själv!

I DET HÄR NUMRET AV TIDNINGEN möter du dokumentärfotografen Christoffer Hjalmarsson. Christoffer levde under 36 kalla vinterdygn som hemlös på Stockholms gator. Med sig hade han sin kamera. Han ville lära känna och förstå vilka de var, de nästan 2 500 hemlösa i Stockholm. Och han ville ge dem en röst, låta oss få höra deras berättelser. Resultatet blev en prisbelönt dokumentärserie på SVT.

Vi har även träffat Lotta Borg Skoglund, som är hjärnforskare och överläkare med utredning och behandling av ADHD och autismspektrumproblematik som specialistkompetens. Lotta berättar för oss om hur hjärnans belöningssystem fungerar och vad som händer när systemet blir kidnappat av drogerna. Hon berättar om orkidébarnen och hur vi kan hjälpa dem till ett bra liv.

GÖR SOM 100 ANDRA KOMMUNER - låt era ramavtal bli en del av HVBGuiden.se

Vi lägger in era ramavtal helt kostnadsfritt på HVBGuiden.se. Vill ni enkelt kunna söka och skicka placeringsförfrågningar enbart till de verksamheter som er kommun har ramavtal med?

Vill ni snabbt kunna se lediga platser, priser, rangordning eller annan avtalsinformation? Då är vår kostnadsfria placeringstjänst något för er.

Kontakta oss så visar vi hur! 020-10 40 99 eller ramavtal@cura.se

VI HAR HAFT RAMAVTALSDAGAR i bland annat Karlstad, Uppsala, Malmö och Stockholm. Efter ett fantastiskt gensvar och efter stor påtryckning så kommer vi att arrangera fler Ramavtalsdagar ute i landet.

Vill din kommun att vi ordnar en Ramavtalsdag även för er? Vi hjälper er gärna.

KYLAN SMYGER SIG PÅ och höstlöven blir så där underbart färgglada. Nu går vi mot mörkare tider och det är dags att ställa om klockan till vintertid.

Vi fortsätter som vanligt att förbättra och uppdatera vår placeringstjänst,

www.hvbguiden.se/placering, allt för att underlätta ert dagliga placeringsarbete.

Håll ögon och öron öppna så att ni inte missar något!

Vi på Cura Institutet
önskar trevlig läsning!
Mikael Westerlund, VD

Söker du HVB/LSS- eller familjehem för en brukare?
Använd vår kostnadsfria placeringstjänst:

020-10 40 99

HVBGuiden.se

LSSGuiden.se

Utges av:

Cura Institutet Compro AB

Industrivägen 10 A, 171 48 Solna

Tel: 08-459 24 20

E-post: info@cura.se

Internet: hvbguiden.se, lssguiden.se

Ansvarig utgivare: Erik Bergdorf

Redaktör: Annelie Blomqvist, annelie@cura.se

Skribent: Helena Wikström

Grafisk form: HewiDesign Grafisk form

Annonsbokning: 08-459 24 20, sales@cura.se

Annonsproduktion: Helena Wikström

Tryck: DanagårdLitho

ISSN: 2001-2713

Vill du hålla dig uppdaterad inom branschen och få inbjudningar till våra mässor?

Maila till: info@cura.se

Åsikter framförda i denna tidning delas inte nödvändigtvis av redaktionen.

Innehåll

4 Christoffer Hjalmarsson
Levde 36 dagar på gatan för att ge röst åt de tusentals hemlösa

14 Lotta Borg Skoglund
Berättar om hur hjärnan blir kidnappad av droger

22 Notiser och nyheter
Vad händer inom HVB och LSS?

28 Boktips
Åtta lärorika och intressanta böcker att läsa i höstmörkret

30 Mässkalender
Miss inte vårens HVB-, LSS- och Familjehemsdagar

Läs också reportagen från några hängivna verksamheter

*Christoffer Hjalmarsson levde
36 dagar på gatan*

Under trettiosex dygn i ett vinterkallt Stockholm bodde Christoffer på gatan. Utan pengar, utan sitt vanliga skyddsnät och med risk att bli utsatt för våld och trakasserier. Frivilligt delade han den utsatta situation som mer än 33 000 människor i Sverige lever i. Med sig hade han sin filmkamera. Han ville lära känna de hemlösa, förstå vilka de var och han ville att deras berättelser skulle nå oss. Resultatet blev en SVT-serie på sex halvtimmeslånga avsnitt.

CHRISTOFFER HJALMARSSON är dokumentärfotograf med världen som arbetsplats. Han har besökt farliga, riskfyllda platser och dokumenterat katastrofer och konflikter. Nu gav han sig iväg på ännu ett riskfyllt projekt. Att under trettiosex dygn leva som hemlös på Stockholms gator. Varför gör han det, vad driver honom?

– Det är människorna! Att förmedla vad människor berättar för dig, allt det fruktansvärda de varit med om. Det allvarliga och viktiga i den uppgiften går nästan inte att förklara, säger Christoffer.

Att få den möjligheten, att ge röst åt andra människor är hans drivkraft. Och det var det han ville göra för de nästan 2 500 hemlösa som lever på Stockholms gator. De som sover ute i kylan, under broar, i soprum eller på parkbänkar. De som tigger för att få ihop till mat eller droger. Att ge dessa människor en röst, en möjlighet att berätta för oss om vilka de är.

– Det är kanske världens största klyscha att säga att man vill förändra något med sitt arbete, men det är ändå sant! Vill man bli journalist, socionom, polis eller sjuksköterska, så vill man vara med och förändra, fortsätter han.

CHRISTOFFER GJORDE INGA förberedelser innan projektet drog igång. Han hade inte rekognoserat, visste inte var han skulle sova eller kände till några hemlösa han kunde ta kontakt med.

– Jag tror att det var en del av metoden för producenten, att jag inte skulle vara förberedd. Man ville att jag bara skulle kastas ut i det här, säger Christoffer.

I normala fall är journalister på riskfyllda uppdrag väl förberedda, de vet vart de ska åka och vem de ska ta kontakt med. Så oron för riskerna han utsatte sig för den här gången fanns såklart där när han gav sig iväg en mörk januarikväll. Framförallt var han skulle sova.

– Var ska jag ta vägen min första natt? Det var nog min största oro. Sen var jag ju såklart orolig över om jag skulle träffa några hemlösa, skulle de vilja berätta för mig om sina liv, fortsätter han.

DET FÖRSTA CHRISTOFFER måste göra är att lokalisera gatans människor. Var befinner de sig, hur kan han hitta dem? Och hur vet man att en människa är hemlös?

– Man kan ju inte gärna gå fram och fråga: du ser väldigt sliten ut... är du hemlös? förklarar Christoffer.

Men Christoffer hittar dem, hittar de platser där de tillbringar dagar och nätter. Och när han går fram och presenterar sig får han alltid ett vänligt bemötande.

– Sen var det många som ryggade tillbaka när jag berättade om projektet. Sa att ”ska du verkligen ge dig ut i det här frivilligt? Om du kommer lyckas att överleva här i 36 dagar så kommer du nog att göra en bra film, men du är nog lite dum i huvudet...”, fortsätter han.

Trettiosex dagar är en lång tid. Många dagar och nätter utan säng, utan pengar, utan den vanliga tryggheten. Men för Christoffer var det en fantastisk möjlighet. Han skulle få vara ute och träffa människor i trettiosex dagar. Det var så han såg det – en fantastisk möjlighet som inte många får.

– Man blir väldigt nyfiken på alla. Vilka de är och framför allt hur de har hamnat där de är, förklarar Christoffer.

MÅNGA AV DE SOM Christoffer lärde känna var missbrukare. Han berättar att han sa till dem att ”det här är väl ingen bra grej, varför håller ni på med det?” Men han menar samti-

Grundläggande brister är ofta förklaringen till hemlöshet. Andra har levt ett vanligt ordnat liv, men inte klarat av en svår skilsmässa. De hamnade i svåra depressioner, gav upp, blev skuldsatta och vräkta.

– Det är klart att det leder till tankar på att vi idag lever i en nedmonterad välfärd som bland annat leder till en ökning av antalet hemlösa. Många hade kunnat ha ett annat liv om de fått lite mer hjälp, menar han.

CHRISTOFFER LÄRDE också känna många hemlösa pensionärer. De har inte råd med en vanlig hyra och lever därför som hemlösa. De är inte missbrukare, de har sin pension, men den räcker inte. I ett av avsnitten får vi följa med Christoffer när han tillbringar natten med en av dessa pensionärer. De åker tåg och buss hela natten. Till Uppsala och Södertälje och tillbaka till Stockholm. För att få sig några timmars upphuggen sömn i värmen.

– Samhället har blivit så komplicerat, även jag kan uppleva det svårt ibland. Hur ska då de här människorna känna? Hur ska de klara sig? säger Christoffer.

VI FORTSÄTTER ATT PRATA om hur han själv upplevde tillvaron på gatan. Om att va-

FOTO: JANNE DANIELSSON/SVT

digt att den inställningen är lätt att ha när man kommer från en socialt trygg miljö. Att man måste söka en förståelse för deras situation.

– Många levde också med psykisk ohälsa och hade inte bara missbruksproblem, fortsätter han.

ra konstant hungrig och trött, hur slitsamt det var för både kroppen och psyket.

– Det allra tyngsta var bristen på sömn. Det spelar ingen roll hur varma kläder du har, får du ingen sömn så fryser du ändå. Är du hungrig så fryser du av det. Att vara utan sömn är

FOTO: JANNE DANIELSSON/SVT

”Jag upplevde min hemlöshet som ett stigma, folk vände bort blicken på tunnelbanan. Jag blev ignorerad, ibland spottad på...”

tortyr, förklarar han.

Det här är något som Christoffer tänker på varje dag sedan dess. Att det inte finns någon trygg plats att vila på när man lever på gatan. Alla portuppgångar är stängda och hårbärgen upplevs som riskfyllda. Det finns ingen plats där du kan gå undan, få vara ifred. Han menar att det är kränkande för människor att leva så.

STOCKHOLM FÖRÄNDRADES för Christoffer när han levde på gatan. Han upplevde staden som kall. Folk tog sig inte tid att prata med honom, lyssna på honom. Han kände sig besviken på sina medmänniskor. På oss som säger att vi vill vara öppna och generösa mot de som är annorlunda och utsatta.

– Jag upplevde min hemlöshet som ett stigma, folk vände bort blicken på tunnelbanan. Jag blev ignorerad, ibland spottad på, berättar Christoffer.

Han betonar att hans upplevelser är subjektiva, det är ingen forskningsstudie han genomfört, och han träffade också vänliga, hjälpsamma människor. Men är ändå bekymrad över att staden vaktas av privata väktarbolag som jagar bort ”önskade” människor.

– De här människorna är ju något som sam-

hället har skapat. Istället ser man på dem som något obehagligt som man bara försöker slusa undan, fortsätter han.

CHRISTOFFER TRÄFFADE många människor och fick nya vänner under sin tid på gatan. En del av dem har blivit extra betydelsefulla. Han berättar om sitt första möte med Micke. Micke har levt på gatan i trettio år.

– När vi träffades första gången hade Micke just fått veta att han skulle få vara med i en musikvideo. Han var överlycklig! Så visar det sig att det är med mitt barndomspunkband, så vi förenades i att vi båda var totalt starstrucked! Det var så galet underbart! säger Christoffer.

Vid det tillfället hade Christoffer inte sovit på flera nätter, det var minus 16 grader ute och han ville egentligen ge upp hela projektet.

– Och så träffar jag Micke, som är så glad över att han ska få vara med i en musikvideo och att han har träffat mig, fått en ny vän, fortsätter han.

Senare på kvällen följer Christoffer med Micke till ett uppvärmt soprum där de kan få sova ifred. I ett smutsigt soprum i ett råkallt Stockholm ligger de och pratar om livet. Två människor från vitt skilda världar fin-

ner varandra. Micke är en av de hemlösa som Christoffer fortfarande ofta träffar.

– Jag har med min medverkan i den här serien velat göra det lite enklare för dem att bli synliga. Att det förhoppningsvis leder till både en annan syn på hemlösa och till att de får bättre vård och omsorg, säger Christoffer.

ATT SKILDRA UTSATTA människors liv på gatan är ett tungt ämne. Men ”36 dagar på gatan” får snabbt ett stort och positivt mottagande när den börjar sändas. Folk kommer fram till Christoffer och tackar, säger att de är väldigt berörda.

– Jag förstod att folk verkligen hade tagit till sig filmen, och det gjorde mig så tacksam och glad, säger han.

Det har gjorts andra dokumentärer om hemlösa, men den respons och det mottagande som ”36 dagar på gatan” fått, visar att serien lyckas nå ut till tittare på ett annat sätt.

– Kanske beror det på den geografiska närheten. Att filmen gjordes här i Stockholm med människor i vår närhet, säger Christoffer.

VID ÅRETS KRISTALLENGALA tilldelades ”36 dagar på gatan” priset för Årets fakta- och samhällsprogram, och serien har vunnit flera andra stora priser. Men dessa priser är inte det finaste betyget för Christoffer. Han berättar om en prisutdelning i början av året då en man kommer fram till honom:

– Han säger ”ni kommer säkert att vinna en massa priser, men det viktigaste ni gjort är att ni förändrat folks syn på de här människorna. Och det är större än alla priser ni kan få”

Och Christoffer håller med, menar att det är det som journalistik ska göra – förändra och påverka. ■

JOUR

DYGNET RUNT, ÅRET OM!

Hämtningsservice inom
24 timmar i hela Sverige

070-458 82 22

www.hallekilsgard.se

www.fia-garden.se

www.riddarhyttansgard.se

HVB för ungdomar

Vi tar emot ungdomar vars huvudsakliga problem är missbruk av droger och/eller alkohol.

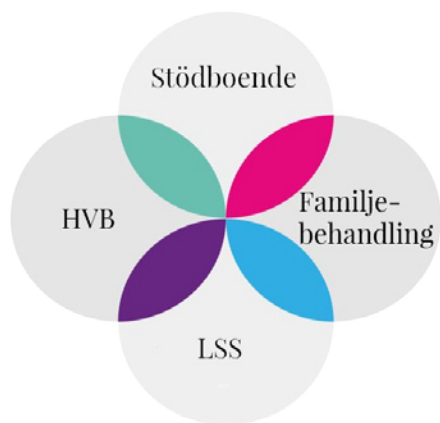
Hällekils Gård och FIA Gården, HVB hem för pojkar 16-20 år.
Riddarhyttans Gård, HVB hem för pojkar och flickor 13-17 år.

Vi utgår från ett kognitivt förhållningssätt med miljöterapeutisk behandlingsmetod. I medlevarskapet bor behandlingsassistenterna på gården varannan vecka dygnet runt. Behandlingen sker både i planerade behandlingssamtal enskilt och i

grupp och spontant i vardagen. Vi tillämpar också mer strukturerade behandlingsmetoder som MI (motiverande samtal för förändring), RePulse för beteende och impuls kontroll och HAP för drog-avvänjning.

Vill du veta mer eller besöka oss?
Hör av dig!

Verksamhetschef Johan Rapp 070 273 45 35, johan.rapp@hallekilsgard.se

och sjukvård, BUP, rehab, föräldrar och ungdomarna själva, vill Samskapa skapa en helhet. Men samskapandet är också en affärsstrategi för Samskapa.

– Vad behöver du som handläggare? Som kommun? Vi vill veta vilka era behov är så vi kan hjälpas åt att ta fram lösningar på dessa. Vi kan tillsammans ta fram det som behövs, förklarar han vidare.

SOM ETT LED i den vision Samskapa har om att vara med och skapa helhetslösningar så driver organisationen både HVB- och LSS-hem, har Familjebehandling, bedriver öppenvård, och har stödboenden.

– Vår idé mot våra kunder är att byta plats på ”behov” och ”insats”. Att behovet ska komma först och insatsen sen. Så tänker man på kommunerna också, men vi anser att insatsen kanske inte går att formulera så begränsat som att den bara skulle vara ett HVB-hem. Lösningen kanske istället är en kombination av olika insatser. Av både HVB-hem, familjehem eller stöd i hemmet, säger Mathias.

Samskapa vill på detta sätt förhindra de skarpa brott som annars kan uppstå mellan de olika insatserna. Svaret på behovet ligger oftast inte i en enda insats, utan de är fler och dessa måste sammanlänkas.

– Det är tanken vi har med vår värdflyta, att olika insatser ska hänga ihop. Man ska inte behöva börja om varje gång något förändras i vårdförloppet, fortsätter han.

DET ÄR OCKSÅ VIKTIGT för Samskapa att ungdomarna själva är med i arbetet. De vill

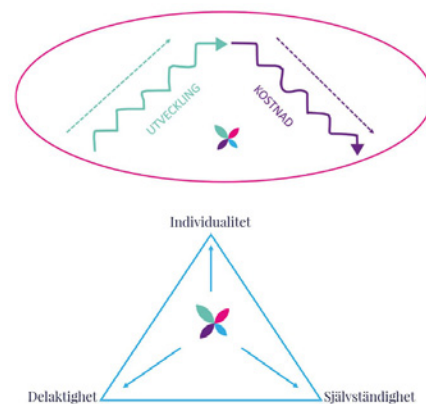
väcka den tanken, den idén, hos ungdomarna att de själva är medskapare.

– Vi vill få dem att förstå att de är med i processen, att de sitter vid ratten och inte bara är medpassagerare, förklarar Mathias.

Delaktigheten ska också gälla i det boende man har. Att de har egna åsikter om hur de vill ha det på boendet. Att de upplever ”KASAM”. KASAM betyder ”känsla av sammanhang”, och jag ber Mathias förklara vad det innebär för Samskapa:

– Det finns tre viktiga ingredienser för att man ska kunna uppleva en känsla av sammanhang; meningsfullhet, begriplighet och hanterbarhet. Ungdomarna måste uppleva dessa tre saker. Det är viktigt eftersom upplevelsen av att känna sammanhang är en betydelsefull hälsofaktor.

KASAM är centralt i arbetet med ungdomarna för Samskapa, men det gäller även för personalgruppen. Även dessa behöver känna KASAM för att kunna utföra ett bra jobb.

SAMSKAPAS VISION – att få utsatta ungdomar att förstå och realisera sin fulla potential – gäller inte bara det egna arbetet med klienterna. De vill att hela Sverige ska vara med i arbetet. Att vi måste bli mer gränsöverskridande i det gemensamma arbetet med våra välfärdsutmaningar.

– Vi vill bidra till det arbetet genom att involvera både offentliga, idéburna och privata organisationer, och forskarsamhället, säger Mathias.

Han berättar att en av medarbetarna samtidigt går sin Masterutbildning inom Socialt arbete och att man därigenom kan knyta sig närmare universitetsvärlden. Samskapa vill också ha närmare kontakt med kommunerna och kommunförbunden – vilka är personerna som arbetar där och hur tänker de?

– Det här är inte ett lätt arbete, men vi har börjat identifiera kontaktytor och har påbörjat olika strategier för att hitta gränsöverskridande lösningar, fortsätter han.

Samskapa har inte funnits så länge, bara tre år, men Mathias förklarar att de här idéerna är deras vision och hoppas på framtiden. Att fler inser att lösningarna ligger i det gränsöverskridande samarbetet mellan hela landets olika aktörer och plattformar.

– Jag hoppas att jag i en intervju om tre år kan berätta vad vi då gör rent praktiskt! Att vi kommit en bra bit närmare vår vision som gäller alla Sveriges ungdomar, inte bara de som finns på våra HVB-hem, avslutar han. ■

Samskapa har åtta olika HVB-hem med plats för totalt 27 boenden. Två LSS-boenden med plats för två respektive tre personer. HVB- och LSS-verksamheterna finns i Skåne, Hörby, Åkarp, Tollarp och i Sölvesborg i Blekinge. Man bedriver även stödboende, Familjebehandling och gör stödsatser inom öppenvården.

Familjebehandling och öppenvård drivs teambaserat och finns i hela Skåne, Halland, Kronoberg men även i Stockholmsområdet och på Åland. Inom HVB- och LSS-verksamheterna är barnen och ungdomarna 7 till 21 år. Stödboendet vänder sig till ungdomar mellan 16 och 20 år. Inom öppenvården kan det även gälla spädbarn med föräldrar med neuropsykiatriska problem. Samskapa gör också neuropsykiatriska utredningar. Företaget startades 2016 och har idag ca 65 anställda.

Vi vänder oss till män och kvinnor från 18 år med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd. Vi har specifik kompetens även när det gäller omfattande psykiatrisk tilläggsproblematik, beroendeproblematik samt individer dömda enligt LRV eller LPT.

Gruppboenden Astra öppnar 1/12 2019. Personkrets 1 LSS med inriktning missbruk/beroende.

Dokumentationsstöd för utförare och socialtjänsten sedan 1996

SecuraNova journalsystem underlättar

- Kvalitetssäkring av dokumentation enl SoL, LSS och HSL
- Planering-uppföljning-utvärdering enl BBIC, IBIC, ASI, m.fl.
- Arbete med evidensbaserade metoder
- Rättssäkerhet för brukare och personal
- Systematisk bedömning med skattningsinstrument
- Insyn för uppdragsgivare och tillsynen
- Patientsäkerhet, kvalitetsledning och uppföljning
- Arbete med anbud i ramavtalsupphandlingar
- Uppfyllande av kraven i GDPR med hög säkerhet
- Överföring av känsliga dokument i säker e-post

Öka effektiviteten med funktioner som:

- Avvikelsemodul med journal- och statistikkoppling
- Journalförda viktiga händelser som tas ut i statistik och används i upphandlingar, kvalitetsberättelsen, egen uppföljning och utvärdering, rapportering etc
- Kundenpassad statistikrapportering
- Integration med Alfa E-recept
- Rapportverktyg och säker intern meddelandehantering
- Integration med Kvalitetsledningssystem
- Förenklar rapportering till SSIL:s Kvalitetsindex
- Säker dokumenthantering med hundratals färdiga mallar
- Stöd för lämplighets- och riskbedömningar
- Stöd för att hålla reda på hjälpmedel

Läs mer på www.securanova.se

036-550 40 00
072-853 04 21
info@securanova.se

STÖD FÖR GENOMFÖRANDEPLANER

Modulen minskar skrivtiden, interagerar med journal och redovisar insatsernas måluppfyllelse. Att följa upp mål och insatser görs kvalitetssäkrat och kan inte göras enklare.

STÖD FÖR EGENKONTROLL

Meddelandecentret gör att rätt personer automatiskt får aviseringar om processer som underlättar egenkontrollen.

STÖD FÖR SÄKER E-POST

Skicka journaler, genomförandeplaner och övriga skapade persondokument till uppdragsgivare med säker e-post.

STÖD FÖR FAMILJEHMSVÅRD

För konsulentstött familjehems vård underlättas rekrytering, utredning och bedömning med hjälp av intervjuformulär, utredningsmallar och skattningar. Stöder även all övrig dokumentation.

WEBBMODULEN

Underlättar säker distansanslutning till journalsystemet och andra appar som man vill använda på distans via valfri webbläsare på dator, platta eller smartphone. Fungerar med både Windows och Apple.

Kontakta oss gärna för att testa journalsystemet!

Trappan ger långsiktigt stöd till Flickor utsatta för hedersvåld

DEN FÖRSTA TIDEN på Trappan kallas den Akuta fasen. Under den här tiden ska flickan lära sig att förhålla sig till sitt skydd. Trappan talar om det ”yttre skyddet” och det ”inre skyddet”, och att de båda är lika viktiga.

Hur man förhåller sig till sociala medier, kontakt med gamla nätverk och hur kontakten med familjen ser ut – är det yttre skyddet.

– Under den allra första tiden har de inte tillgång till varken telefon eller andra skärmar, berättar Annika som är föreståndare.

Det inre skyddet är det känslomässiga skyddet. Det handlar om känsloreglering och att lära känna sina ”triggers”. Att lära sig att förhålla sig till separationen från familj och vänner.

DEN ALLRA FÖRSTA TIDEN går flickan inte i skolan, hon ska bara äta, sova och landa i allt.

– Det är en säkerhetsrisk att gå i skolan innan de lärt sig att hantera sitt inre och yttre skydd, säger Annika.

Hur lång den akuta fasen är beror på den individuella flickans situation. En del har varit utsatta för förtryck sedan de var små, för andra förändrades deras liv när de kom in i puberteten. Den akuta fasen kan vara mellan en till tre månader.

– Det här är en tuff tid. De ska plötsligt hitta en ny identitet, förstå vilka de är när de inte längre är den lilla lydiga flickan med föräldrar som bestämmer allt, fortsätter hon.

TRAPPAN ARBETAR enligt en modell med tre faser; akuta fasen, mellan fasen och långtidsfasen, och arbetet med att hitta en ny identitet finns med i alla tre faserna. Vissa flickor har redan kommit en bra bit i sitt identitetsbygge, medan det för andra är en lång process.

Det är viktigt för Trappan att flickorna inte fastnar i ett institutionsliv utan att de blir självständiga. Därför har Trappan utvecklat

Trappan skyddar och stärker unga flickor som levt med hedersrelaterat hot, våld och förtryck. Deras erfarenhet är att vi måste våga göra tidiga ingripanden för att rädda dem.

en vårdkedja som innefattar HVB-hem, kollektivboende, träningslägenheter och samarbete med flera familjehem.

– Även de flickor som har haft ett relativt självständigt liv tidigare, klarar ofta inte av att plötsligt bli ensamma. Det är för många tunga känslor de inte klarar av själva, säger Annika.

NÄR MAN ARBETAR med barn och unga som utsatts för hot och våld från sin familj, blir familjearbetet annorlunda. Genom Patriark görs en hotbildsanalys, men också om det finns en utvecklingspotential hos familjen. Om de är beredda att ta del av förändringsarbetet.

– Vissa familjer vill det. De är beredda att lä-

ra sig om mänskliga rättigheter och vad Socialtjänstlagen säger, förklarar Annika.

Andra vågar inte bryta med sina nätverk, där andra starka krafter styr deras agerande.

Arbetet med familjen påbörjas inte förrän flickan har kommit en bit in i mellanfasen.

ALLA TRAPPANS FLICKOR ska gå i skolan – när de är redo för det. Anna som är samordnare på Trappan berättar att de har bra kontakter med olika skolor i området.

– Alla flickor har ett skyddsnamn och en påhittad historia som ett grundskydd. Och det är bara rektorn som har full insyn i den egentliga situationen, förklarar Anna.

Att vara sysselsatt är viktigt menar Annika och Anna, som tillsammans startade Trappan. En del av flickorna har egna aktiviteter men Trappan ordnar även gemensamma aktiviteter, gör utflykter och går på restaurang.

– Vi tränar också på hur man uppför sig i olika sociala sammanhang, berättar Anna.

Många av de här flickorna har levt väldigt isolerade i sina hem och är otränade i många basala saker. Då arbetar Trappan med grundläggande ADL-träning.

– Sedan har vi ju flickor som kan en massa om det här. De har fått sköta alla räkningar och varit tolkar åt sina föräldrar, fortsätter Anna och säger att kunskapsnivån kan variera mycket.

DET ÄR VIKTIGT för Trappan att förmedla betydelsen av tidiga ingripanden i dessa flickors situation. De menar också att det är bättre att man tar enskild kontakt med flickan när hon är i skolan, istället för att kontakten sker genom familjen.

– Risken är stor att familjen då hotar flickan eller skickar henne utomlands, för att de förstår vad som är i görningen och försöker förhindra det, säger Annika. ■

Trappan är ett skyddat boende med särskild kompetens för skydd, stöd och professionell rehabilitering av unga som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck. Trappan lägger fokus på behandling då långsiktigt stödjande insatser krävs. Trappan driver ett HVB-hem med plats för 5 flickor och har 4 platser för kollektivboende. De har 8 familjehem och ett stort antal träningslägenheter.

Mot hedersrelaterat våld
Trappan
www.dintrappa.se

Salstad Gästhem: Trygghet och tradition med guldkant

Ett hem. En trygg plats där du är gäst. Det är vad Salstad Gästhem är för män och kvinnor i åldrarna 50 till 75 år med psykisk funktionsnedsättning och/eller missbruksproblem. Här får de stanna så länge de vill och få känna att de kommit hem.

SALSTAD GÄSTHEM HAR funnits länge. Jag talar med Lars Gester som är platschef på Salstad Gästhem. Han berättar:

– Jag har varit här i fyrtio år. Jag ägde det i trettio år och de senaste tio åren, sedan vi sålde verksamheten, är jag anställd.

Den långa traditionen, att Salstad funnits med länge, är ett av de fyra ben som Lars menar att verksamheten vilar på.

– Tradition och trygghet, samtid och föränd-

ring är våra fyra grundpelare som vi arbetar med i kombination, säger Lars.

Det är inte bara Lars som varit på hemmet länge. Konsultläkaren som hemmet använder sig av har varit med i tjugofem år.

– Gästerna som bor här känner trygghet och kontinuitet. Men det har ju under åren givetvis tillkommit nya friska förmågor med nya idéer, fortsätter han.

SALSTAD GÄSTHEM ÄR EN AV de verksamheter som kom till efter att psykiatrivården förändrades under 50-talet. Då gjorde nya mediciner det möjligt för patienter att vistas utanför de stora sjukhusen. Lars berättar att idag ser situationen annorlunda ut för denna patientgrupp. De hamnar sällan på sjukhus utan det blir akutvård och vidare stöd på olika HVB-hem.

– Dagens patienter, eller gäster, har ofta dubbeldiagnoser där missbruk är inblandat, säger Lars.

Salstads gäster är i åldrarna 50-75 år, och har ett långt liv bakom sig där de många gånger varit illa. Därför vill Salstad inrikta sig på att först

och främst skapa lugn och trygghet för de boende.

– När vi lärt känna personen och vet vad de har för intressen och bakgrund, så försöker vi få dem att återigen intressera sig för saker de sysslats med tidigare, berättar Lars.

Det kan handla om att någon har tyckt om att måla, läsa böcker eller gå på museum. Salstad försöker hjälpa varje person att hitta tillbaka dit.

ATT HA EN KONTAKT med de anhöriga ser man på Salstad som en viktig del i brukarnas liv. Lars ger ett exempel:

– En av våra gäster hade inte någon som helst kontakt med sina anhöriga, men han pratade väldigt ofta om dem. Med ”detektivarbete” ledade vi då fram namn och telefonnummer till hans anhöriga och idag har han en regelbunden kontakt med dem. Han hälsar på dem och de har varit här. Ett viktigt sätt för honom att knyta an till sin bakgrund och historia.

Eftersom många gäster hamnar utanför samhället på ett eller annat sätt och kanske inte längre har någon kontakt med sin familj, så

använder sig Salstad av kontaktmannaskap.

– Kontaktmannen har en oerhört viktig funktion – att bygga broar både till framtid och ibland till det förflutna, säger Mona Stensson som är föreståndare på hemmet.

Hon menar att en förutsättning för att gästen ska trivas och känna sig bekväm med hjälpen de erbjuder, är att de vågar öppna upp sig.

– Det är viktigt att de vågar prata om det som varit eller är jobbigt och om sina önskningar och drömmar. Det är då vi kan fortsätta framåt, fortsätter hon.

Det är tydligt i vårt samtal att på Salstad är man gäst. Hemmet heter Salstad Gästhem, och bruket av ordet gäst istället för klient eller patient är genomgående.

– De är ju våra gäster! Vi tar hand om dem och ger dem service. Vi är till för dem, säger Lars.

Salstads gäster är alltså lite äldre och tanken är att om man vill, så ska man få bo kvar här.

– Det blir ett hem för dem och personalen är ofta de närmaste anhöriga de har. Därför ska de känna att de får stanna kvar så länge de vill. Det har ju också att göra med att de ska känna sig trygga, fortsätter Lars.

FLERTALET AV DE som bor på Salstad har många förlorade år bakom sig. Långa liv i ensamhet och utan trygghet. Därför vill Salstad också sätta lite guldkant på tillvaron. Varje år sedan 40 år tillbaka går man ut och äter julbord tillsammans, personal och gäster.

– Vi har också årliga kräftskivor och på Nobeldagen serveras det tre-rättersmiddag på vita dukar, berättar Lars.

På Salstad tar man också hänsyn till vad de olika gästerna vill och önskar, och har ett gäst-råd där alla har chansen att framföra sina åsikter eller diskutera vilken mat de vill ha. All mat

på Salstad lagas på plats och från grunden. Man bakar också mycket av sitt eget bröd.

– Det luktar ofta gott av nybakt bröd som förstärker känslan av att det här är ett hem, säger Lars.

SALSTAD GÄSTHEM LIGGER vackert mitt ute på den Västgötska landsbygden. Bara några minuter bort ligger Naturreservatet Hunneberg dit många dagsutflykter görs. Men Salstad har trots sitt lantliga läge också nära till större städer och kulturhistoriska sevärdheter.

Man erbjuder olika aktiviteter för de boende med utbildad personal och gör veckovisa shoppingturer in till närmaste stad, där de boende kan utföra bankärenden, gå till frisören eller besöka en simanläggning.

Totalt arbetar det 11 personer på gästhemmet. Ledningen består av föreståndare, platschef samt sjuksköterska. Övriga kompetenser är behandlingsassistenter, undersköterskor, skötare och kokerska. En konsultläkare besöker Salstad Gästhem varje månad.

– Vår personal är väldigt engagerad. Vi ar-

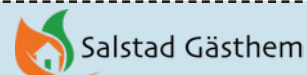
betar med att skapa trygghet för våra gäster. Trygghet är något som det generellt finns för lite av i samhället, så det försöker vi ge här. Vilket gör att gästerna även kan åka hem till personalen om de behöver det, förklarar Lars.

Vi återkommer till det speciella med att Salstad Gästhem vänder sig till en homogen, äldre målgrupp, och vad det kan innebära för de boende.

– Att våra gäster är i liknande ålder gör också att de har mer gemensamt, att de kan hitta nya vänner bland de andra gästerna, avslutar Lars Gester. ■

Salstad Gästhem

Salstad Gästhem har plats för 17 boende, män och kvinnor i åldrarna 50-75 år. Man bor antingen i enkelrum eller i egna lägenheter med kök, toalett och dusch.

Salstad Gästhem erbjuder korttidsboende, växelboende eller BSS-boende för personer med psykisk funktionsnedsättning av något slag, missbruk, ADHD- eller annan NPF-diagnos samt vara beviljad stöd enligt LSS eller SoL.

Hemmet ligger i Salstad i Grästorps kommun. Till Vänersborg är det ca 2 mil, Trollhättan ca 2,5 mil, Lidköping ca 4,5 mil och Göteborg ca 10 mil.

Salstad Gästhem består av en större byggnad, en fristående villa, en byggnad för terapi samt diverse förrådsbyggnader och en härlig trädgård. Gästhemmet är beläget i ett villaområde ute på landet. Gothia Care har ägt Salstad Gästhem sedan 2010.

www.salstadgasthem.com

Hjärnan blir kidnappad

Hjärnan är fantastisk! Den är med och styr det mesta som sker i våra kroppar – på alla nivåer. Och de flesta av oss vill lära oss mer om hur våra hjärnor fungerar. Varför vi gör och känner som vi gör. Särskilt när vi är annorlunda, när vi har en diagnos som gör oss avvikande – eller när vi har problem med missbruk och beroende.

Lotta Borg Skoglund är överläkare på SMART Psykiatri. Hon är specialiserad inom utredning och behandling av bland annat ADHD och autismspektrumproblematik. Lotta forskar även på Karolinska Institutet i Stockholm kring samsjuklighet mellan ADHD och beroende.

LOTTA BORG SKOGLUND vill nå ut med kunskapen om hur hjärnan fungerar till alla. Inte bara till de som arbetar inom vården, utan till patienterna själva.

– På så sätt kan man hjälpa personer att öka förståelsen för sig själva och bli motiverade att ta itu med ett missbruk eller beroende, säger Lotta.

Det handlar om att förstå sin hjärna, och förstå att delar av den har kidnappats av drogerna. Delar som är tänkta att hjälpa oss människor med våra mest basala funktioner. Hon pratar om kroppens belöningssystem – dopaminsystemet.

– Dopamin ska frisättas när vi gör saker som är bra för oss, för att vi ska fortsätta göra bra saker. Som att sova, äta, ha sex, vara med kompisar och motionera, förklarar hon.

Vissa av oss föds dock med svårigheter på det här området, har inte samma förmåga att frisätta och reglera nivåerna av dopamin. Barn med neuropsykiatriska diagnoser har denna medfödda sårbarhet, och den fysiska medföddheten är ärftlig.

– Det är viktigt att vi förstår detta. Det är en förklaring till varför problem med alkohol och droger kan ansamlas i vissa familjer, säger Lotta.

VAD HÄNDER DÅ i hjärnan när det blir obalans i belöningssystemet? Naturen hade ju tänkt att det här systemet skulle styra oss åt rätt håll. Men naturen kunde inte förutse att vi

skulle ”komma på” alkohol och droger. Allt vi kan bli beroende av har förmågan att frisätta enorma nivåer av dopamin.

– Det innebär att alla kan bli beroende, men en del av oss börjar i ett underläge, förklarar Lotta.

Vi måste förstå att hjärnan hos människor med ADHD kan ha en medfödd obalans. Det är en förutsättning för att vi ska kunna förklara varför det är särskilt dåligt för dem att använda droger som självmedicinering.

– Vi kan inte bara säga ”sluta med det här, det är jättedåligt för dig”, säger Lotta.

Svaret en behandlare ofta får är att inget annat de provat har hjälpt. De har kanske gått på BUP sedan de var små för att de haft sömnsvårigheter, problem med aggressioner, problem i skolan eller varit nedstämda och deprimerade. De har ofta redan provat olika mediciner, men ingenting har hjälpt.

”...alla kan bli beroende, men en del av oss börjar i ett underläge.”

– Vi har sett deras lidande och problem, men inte alltid förstått de bakomliggande orsakerna, fortsätter hon.

MILJÖN HAR LÄNGE betraktats som den grundläggande faktorn till missbruk. Vi har trott att människor börjar missbruka för att de vuxit upp i en utsatt miljö, för att föräldrarna brustit i sitt föräldraskap.

– Idag vet vi, och det är relativt ny forskning, att människor kan ha en medfödd sårbarhet, säger Lotta.

Lotta beskriver miljöns betydelse med hjälp av symbolerna ”maskrosbarn” och ”orkidéer”. Maskrosor är robusta och starka och kan växa upp även i en svår miljö. Men, förklarar hon, om ett barn med medfödd sårbarhet, ett orkidéfrö, växer upp i en utsatt miljö har de mycket svårare att komma till rätta.

– Får de istället möjlighet att växa upp i en miljö där man ser deras individuella sårbarhet och kan hjälpa och stötta dem, går det ofta väldigt bra, fortsätter hon.

DET ÄR DE HÄR BARNEN som Lotta kallar för orkidéer. Barn som har en medfödd sårbarhet, och därför är extra känsliga, behöver särskilt goda livsbetingelser för att kunna växa och bli starka individer.

– Precis som orkidéer! Som behöver exakt rätt förutsättningar för att bli så fantastiskt

”För rätt diagnosticerad och behandlad ADHD är prognosen en av de bästa vi har”

formationen om att man, i många regioner, har rätt att kräva att en utredning görs inom den utlovade Vårdgarantin på tre månader.

EN ANNAN ANLEDNING till att man dröjer med att göra en utredning är att det finns ett relativt vedertaget synsätt att man ska vänta med utredningar tills barnen är äldre – problemen kanske växer bort. Det synsättet vänder sig Lotta starkt emot.

– Det är helt fel! Ju tidigare vi kommer in med rätt förklaringsmodell desto större chanser har vi att hjälpa barnet. Men utredningen behöver inte leda till att man sätter en diagnos, förklarar hon.

Det är inte diagnosen som är det viktiga, det är förklaringsmodellen. Man måste utreda för att veta om barnet har en diagnos som kan behandlas, eller om det är något som kommer att växa bort.

– Jag tror det finns gamla tankesätt, gamla rutiner som inte är uppdaterade med de nya kunskaperna kring hur de här tillstånden faktiskt fungerar, menar Lotta.

DET HANDLAR OM TILLSTÅND, inte sjukdomar, som några av oss har haft oturen att födas med. Som man behöver kunskap om för att kunna hantera.

– Det allra viktigaste för mig är att vi ökar kunskapsnivån kring de här tillstånden. Bland personal som arbetar med det och bland familjerna och ungdomarna själva, säger hon.

Diagnoserna ska inte betraktas som en dom eller en stämpel. Det finns mycket goda förutsättningar, med rätt kunskap och rätt förklaringsmodell, att det ska gå väldigt bra för dessa barn.

– Vi behöver jobba med målsättningen att avskaffa oss själva! När alla kan det här, när kunskapen finns där den ska, då behövs vi förhoppningsvis inte längre, avslutar Lotta. ■

vackra blommor, fortsätter hon.

Det handlar alltså inte om arv eller miljö, utan om generna i sin miljö.

– Eftersom sårbarheten är ärftlig växer många orkidébarn upp i svåra miljöer. Det är dock viktigt att förstå att föräldrarna inte har orsakat det här, de har gjort så gott de kunnat utifrån sin egen sårbarhet, förklarar Lotta.

Lotta menar att det är oerhört viktigt att så tidigt som möjligt komma in och stötta familjer med riskfaktorer.

– Helst redan på mödravården. Ju tidigare vi kommer in desto större chans har vi att få orkidéerna att blomma, säger hon.

FÖR ATT HITTA DE BARN som behöver särskilt stöd, tycker Lotta att barn som har problem i sin vardag, ska ges möjlighet att utredas så tidigt som möjligt. Idag är det hälso- och sjukvården som tar beslut om och genomför utredningar, och det är långa köer dit. Utan

utredning och rätt förklaringsmodell är det svårt för socialtjänsten att sätta in rätt insatser.

– Insatser och placeringar är ofta kostsamma och har man inte rätt förklaringsmodell kan de i värsta fall också vara helt missriktade, säger Lotta.

Hon menar att vi skulle bespara barn och familjer mycket tid och lidande, och även på samhällsnivå tjäna både tid och pengar, om man från Socialtjänstens sida initierade utredningar. Då skulle det också bli tydligare vem som har ansvar för vad.

– När det till exempel gäller rätt diagnosticerad och behandlad ADHD så är prognosen en av de bästa vi har, fortsätter hon.

Hon talar om rätt insatser för föräldrar, eventuell medicinering att överhuvudtaget göra rätt sorts insatser. Men det kräver att man har gjort en god och omsorgsfull utredning först.

Ett av problemen kring nuvarande ordning är de långa köerna. Lotta försöker sprida in-

Hassela Skåne: Förändringsarbetet måste starta med en relation

Hassela Skåne vilar på en stabil grund av solidaritet och medlemskap som funnits sedan 70-talet. Idag bedriver man öppenvård för barn och unga och deras familjer. Och finns på plats i Malmöns mest utsatta områden.

HASSELA GÖR EN UNIK INSATS i en av Malmöns mest utsatta områden där skjutningar blivit en del av vardagen. I Nydala finns en mötesplats som Malmö kommun driver tillsammans med det kommunala bostadsbolaget och där Hassela bjuder på tio timmar i veckan som samhällsinformatörer.

Brottsförebyggande rådet har i flera rapporter uppmärksammat det stora antalet riskfaktorer som finns i de här områdena, och hur viktigt det är att försöka öka skyddsfaktorerna för att minska kriminalitet och utanförskap.

– Vi vill med vår närvaro reducera riskfaktorerna för dessa ungdomar, och plussa på skyddsfaktorerna, säger Sofia Möller som är föreståndare på Hassela Skåne.

Sofia berättar att många av ungdomarna som bor här vill ha hjälp, men är rädda för vad som ska hända när de söker den. Hassela informerar om hur det går till att kontakta socialtjänsten, hjälper till att ringa och har ett första samtal kring droger. Man vill bygga relationer och vara en trygghet för dem.

– Vi jobbar där, i deras vardag. Med syskonen till ungdomar som blivit skjutna och ser

hur allt har påverkat familjerna, fortsätter hon.

GENOM SITT ARBETE i Nydala når Hassela Skåne ut till de allra mest utsatta men man arbetar också individuellt på uppdrag av socialtjänsten. De bedriver flera former av öppenvård för barn och ungdomar i åldrarna 7 till 24 år. De vill vara en sammanhållande länk mellan andra insatser och fungera som ett pålitligt stöd för barn och familjer i deras vardag.

– Vi har kvar tanken om medlemskap från tidigare verksamhetsformer, fast vi nu jobbar med öppenvård. Det är det unika med oss. Alla anställda är tillgängliga dygnet runt året om, säger Sofia.

Det är inga vanliga kontorstider som gäller för de anställda på Hassela.

– De som jobbar här är speciella människor. Det är inte vem som helst som vill ha telefonen på hela tiden. Det är människor som är oerhört engagerade med stort socialt patos, som vill förändra och finnas till, förklarar Sofia.

Hassela Skåne lägger sina arbetstider när det passar de olika familjerna. Inte när det passar dem själva bäst.

EN AV DE FÖRSTA verksamheterna i öppenvårdsform var Hassela Mentorskap. Man arbetade vid den tiden nära en resursskola i Lund och fick frågor om de kunde hjälpa till i ungdomarnas vardag. Då var dessa tonåringar en grupp med missbruksproblem och kriminalitet, de var stökiga och utåtagerande. Idag är målgruppen mer blandad.

– Nu handlar verksamheten även om psykiatri. Om självskadebeteenden, depressioner och sociala fobier, säger Sofia.

Hassela Skåne har just nu ungefär 40 barn och ungdomar i sin omsorg, men jobbar även med familjerna till dessa barn.

– Vi förstod i vårt arbete med tonåringarna, att problemen hade börjat redan i yngre år. Så vi ville komma in lite tidigare med vår omsorg, berättar Sofia.

De startar då Hassela Junior som vänder sig till barn mellan 7 och 12 år och deras familjer.

– När små barn har problem så kommer det från något. Det bottnar i något annat än bara problem hos det individuella barnet, säger Sofia.

Föräldraförmågan kan fungera med en förstärkning och barnen kan bo kvar hemma.

– Mycket forskning tyder på att det är det bästa för barnen, att de kan bo kvar hemma. En placering ska ske i nödfall för att skydda barnet, säger Sofia.

BÅDE HASSELA JUNIOR och Hassela Mentorskap drivs teambaserat, vilket ger en kvalitetssäkring och en högre trygghet.

– Vi har teammöten, stämmer av att vi verkligen arbetar enligt uppdraget. Vi kan göra gemensamma insatser eller tillsammans se vilket stöd en specifik familj behöver, fortsätter hon.

I och med att problembilden har förändrats så har även Hassela Skåne förändrats och skaffat sig ny kunskap. Inom personalgruppen finns kompetens såsom Steg 1 Psykoterapi, FFT (Funktionell familjeterapi), KBT och MI.

– Våra anställda är idag väldigt välutbildade! Även de som arbetar hos oss för att de är engagerade genom sin egen erfarenhet, har vi puffat på för att de ska skaffa sig en utbildning, säger Sofia.

Hassela Skåne säljer även utbildningar externt. Ofta handlar det om relationsskapande arbete.

– Det kan vara elevassistenter på stora skolor som vi utbildar i basal utvecklingspsykologi så de kan förstå vilka krav de kan ställa, vad de kan förvänta sig av de här ungdomarna, förklarar Sofia.

Hassela går också in och hjälper till i skolor. Stödjer lärare och fritidspedagoger och hjälper skolklasser som fått problem. Man utbildar till och med Tullverket i bemötande.

– Vår utgångspunkt, vår pedagogik, är att

man alltid måste skapa en relation för att göra ett förändringsarbete, säger Sofia.

HASSELA SKÅNE BEDRIVER även dagbehandling för unga vuxna i åldrarna 16-24 år som har, eller har haft, problem med missbruk. Hassela fick kontakt med ungdomar som gick i drogbehandling men som hade problem med att ta sig till samtalen som ingick.

– Vi hjälpte då till att köra dem och var även med under samtalen. Utifrån det föddes en tanke på ett större omhändertagande för att bättre kunna hjälpa dem att komma ur sitt missbruk, säger Sofia.

I samarbete med Rådgivningsbyrån utformade Hassela ett heldagsprogram, M.A.P, där Hasselas personal hämtar ungdomarna på morgonen och kör dem hem på eftermiddagen.

– De första 8 veckorna är de här i vår lokal. Vi har behandlingssamtal, vi åter tillsammans och arbetar tillsammans. Vi gör eventuellt skolarbete och skapar rutiner och vi är väldigt envetna. Det är svårt för dem att smita undan från oss, berättar Sofia.

Programmet är sexton veckor långt och där efter finns det möjlighet till eftervård.

– Vi vill motverka det glapp som ofta finns mellan en behandlingstid och ungdomarnas vanliga liv, fortsätter hon.

MÅNGA KANSKE associerar namnet Hassela med de kollektiv som bedrev behandlingar på 70-talet. Hassela Skåne springer ur de erfarenheter man gjorde då men är idag någonting helt annat.

– Vi har lång erfarenhet, men har följt med utvecklingen. Vi är verkligen inte mossiga, säger Sofia.

Grunden i de gamla verksamheterna var solidaritet och medlemskap.

– Det har vi fortfarande kvar. Ett solidariskt tänk. Att alla människor är lika värda oavsett bakgrund, sexuell läggning eller religion, avslutar Sofia.

Samhället har förändrats sedan sjuttioalet. Problemen ser annorlunda ut, det är andra frågor som är i fokus såsom miljö, invandring och HBTQ. Och i dessa frågor och problem står Hassela rustade med sin långa erfarenhet och sin ambition om en dynamisk öppenvård, baserad på bärande relationer och stor tillgänglighet. ■

Hassela Skåne

Hassela Skåne har sin bakgrund i Hasselakollektiven från 1970-talet. Idag bedriver man öppenvård för barn och unga i åldrarna 7-24 år: Hassela Mentorskap och Hassela Junior. Hassela Skåne har också dagverksamhet, M.A.P., för ungdomar med missbruksproblem och erbjuder dessutom eftervård. Man vill vara en sammanlänkande funktion mellan andra insatser och arbetar aktivt med föräldrastöd.

Hassela Skåne finns också på plats som samhällsinformatörer i ett av Malmös mest utsatta områden.

hassela
skåne

www.hasselaskane.se

FAM-huset

HVB-hem för familjen
med barnet i fokus

Vi utför kvalitativa utredningar utifrån BBIC/Signs of Safety, behandlingar och tar emot akutplaceringar. Vi välkomnar föräldrar med barn upp till 13 år, samt familjer som väntar barn.

Välkommen att kontakta oss, vi har öppet dygnet runt!

Hagvägen 11 Fristad • 033-21 01 62
www.fralsningsarmen.se/fam-huset

En chans för familjen

Grödbygården ligger i nordöstra Skåne, i en by omgiven av hav, sjöar och bokskogar. I frisk miljö skapar vi förutsättningar att ta fatt i den utvecklingstråd som slagit knut baserat på vår långa erfarenhet och unika kompetens. Genom behandling hjälper vi barn och föräldrar till trygga relationer. I utredningsuppdrag vägleder våra noggranna observationer till val av insatser.

Vill du veta mer? Ring 0456-229 41 eller besök www.grodbygarden.se

 Grödbygården
EN KUPAD HAND FÖR LIVET

**STOCKHOLMS
STADSMISSION**

Vi öppnar nytt gruppboende

Stockholms Stadsmission öppnar ett andra gruppboende för personer inom personkrets 1 enligt LSS i höst i Huddinge kommun.

Stockholms Stadsmission är en idéburen organisation utan vinstsyfte. Vi erbjuder personer med funktionsvariationer fullvärdiga bostäder med stöd och service utifrån individens behov samt utifrån ett evidensbaserat förhållningssätt.

Idag driver Stockholms Stadsmission Lundens gruppboende i Täby och i höst öppnar vi ett andra gruppboende med sex lägenheter. Vid platsförfrågan, vänligen kontakta oss med din förfrågan.

Kontakt: Ewa.norrgard@stadsmissionen.se, 08-684 235 86
www.stadsmissionen.se

Annagården vill skapa ett tryggt hem för kvinnor, barn och deras djur

Annagården har valt sin plats med omsorg. Det skyddade boendet ligger naturskönt och lantligt med närhet till skog och vatten. Hela atmosfären andas lugn och ro. Här vill man ge styrka och hopp till våldsutsatta kvinnor och deras barn. Även husdjuren är välkomna till Annagården.

ANNAGÅRDENS huvudbyggnad är ett gammalt stort pensionat, trivsamt och hemtrevligt inrett. Huset har skyddsklass 1, vilket innebär kameraövervakning, larmsystem, okrossbara fönster, personliga överfallsalarm och bemaning dygnet runt. Husets husmor lagar all mat, bakar eget bröd och ordnar med gott fika.

På gården finns också mer självständiga boendeformer. Här har kvinnorna egna kök och lagar sin mat själv. Även dessa hus har okrossbara fönster och kvinnorna har personliga överfallsalarm.

Skyddsnivån för kvinnorna bestäms initialt av Socialtjänsten, därefter samarbetar Annagården löpande med att uppdatera skydds-nivån för de boende. Från Annagårdens sida ser man gärna att alla kvinnor först bor en tid i det stora huset. En av de ansvariga berättar:

– Vi får ofta akuta placeringar, och kvinnorna är i chock när de kommer hit. De behöver främst kunna landa och lära känna oss.

FÖR ANNAGÅRDEN HAR DET varit viktigt att bereda plats även för kvinnornas husdjur.

– Forskning kring skyddade boenden har visat att det är väldigt viktigt för kvinnorna att kunna ta med sina djur. Det är också betydelsefullt för barnen att få ha med sina djur på den nya platsen, säger den placeringsansvarige.

Barnperspektivet är centralt för Annagårdens verksamhet. Det skyddade boendet ingår i Villbergagruppen som sedan många år driver ett HVB-hem. Från den verksamheten har man tagit med sig erfarenheten av att arbeta specifikt med barn och unga.

Genom Villberga finns också kontakten till öppenspsykiatri. En möjlighet att tillgå när de ser att något barn mår extra dåligt. Möjlighet till snabba utredningar finns också genom HVB-hemmet och erfaren personal därifrån har tidigt ett barnsamtal vid alla nyplaceringar.

DET ÄR CHOCKADE och rädda kvinnor och barn som ska landa i tryggheten som Annagården erbjuder. Därför låter man samtalen växa fram ur vardagliga situationer. De berättar:

– Vi har märkt att samtalen kommer lättare när vi gör någonting tillsammans, något praktiskt som får dem att slappna av.

Annagårdens stora hus är ett kollektivboende. Man äter alla måltider tillsammans och tv finns bara i de gemensamma utrymmena. Man vill skapa känslan av ett hem och att det är naturligt att tillbringa mycket tid tillsammans med personalen. De menar att det ofta är då, på kvällen, efter att man tittat på tv tillsammans, som samtalen kommer fram.

Studier av våldsutsatta kvinnor har visat att de ofta mår sämre precis efter en placering. Många gånger upplever kvinnorna att de blir väldigt ensamma i sina skyddade lägenheter.

– Tar vi inte hand om de här familjerna direkt och ger dem gemenskap och trygghet, så kommer de att vilja återvända hem, förklarar de.

PÅ ANNAGÅRDEN vill man väcka kvinnornas tankar kring vad de skulle vilja göra med sina liv. Vad de har för önskningar och drömmar.

Man arbetar aktivt med kvinnornas önskningar och mål och har en lösningsfokuserad attityd. Samvaron som de erbjuder ger kvinnorna en chans att känna att det faktiskt finns ett härligt liv. Dagar som kanske varit tunga har många gånger lett till uppsluppna, glada kvällar med sång och dans.

En av de ansvariga berättar att de naturliga samtalen, som kommer upp i den vardagliga gemenskapen, sedan blir lättare att plocka upp i de mer formella, individuella samtalen.

Viljan och förmågan att kunna se möjligheter till ett nytt liv går upp och ner hos kvinnorna.

– Det går fram och tillbaka, det är en process. Och en del av dem har valt att åka tillbaka hem, medan andra har tagit sig vidare, säger en av de ansvariga.

De berättar hur roligt det är för personalen att följa en kvinna som brutit upp, hittat en ny plats att bo på och hittat sin egen styrka.

– Samtalen vi för handlar ofta just om kvinnans egen styrka, de har länge levt med en väldigt svag självkänsla. Det vill vi ändra på!

VILLBERGAGRUPPEN
TRYGGHET KVALITET & OMTANKE

Annagården erbjuder ett skyddat boende, med skyddsklass 1, 2 och 3 enligt Länsstyrelsens normer, för kvinnor med eller utan barn, utsatta för våld/hot i nära relationer och hedersförtryck. Även husdjur är välkomna. På Annagården ges, förutom skydd, även individuellt anpassat stöd, vilket innebär att kvinnans och barnens upplevelser, känslor och behov står i centrum. Annagården ingår i Villbergagruppen som bland annat driver ett HVB-hem och en skola för barn med neuropsykiatriska funktionshinder.

www.villbergagruppen.se

Balans HVB hjälper unga med sexuella beteendeproblem och trauma

Balans arbetar med unga som begår sexuella övergrepp – när någon eller några kränker en annan person på ett sexuellt sätt. Den som utsätter andra för sexuella övergrepp kan vara yngre, äldre eller jämnårig med offret. Flera av de unga som begår sexuella övergrepp har varit med om svåra saker i livet och några av dem uppvisar trauma.

DET ÄR INTE LÄTT att ge en förklaring till varför ungdomar, pojkar och flickor, begår sexuella övergrepp. De flesta unga är nyfikna på sex, och har man inte en jämnårig person att testa sin sexualitet på, tar en del ungdomar chansen att utforska sin sexualitet på någon som finns i närheten.

– De har svårt att kontrollera dessa känslor, den sexuella lusten är väldigt drivande, berättar Mari Elfving som är Metod- och behandlingsansvarig på Balans.

Oftast är offret någon de känner väl, som finns inom det närmaste nätverket. De vet att det de gör är fel och att de kan hamna i problem om någon upptäcker det. De vet däremot oftast inte vilka omfattande konsekvenser handlingen kan leda till.

FORSKNING VISAR att de flesta ungdomar är impulsiva, men att vissa är omognare och mer impulsiva än andra. Ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder kan på grund av omognad eller svårigheter gällande relations-

färdigheter, välja att umgås med yngre eller intellektuellt svagare individer. Vilket kan leda till att övergrepp förekommer. En del ungdomar har en historia av antisocialt beteende och agerar ut aggressivt gentemot andra.

– Balans HVB tar emot barn och unga med risk att återfalla i sexuella övergrepp, säger Mari.

Riskenivån skattas genom ERASOR (Estimate of Risk of Adolescent Sexual Offense Recidivism) som är en forskningsbaserad bedömningsmodell. Den används på ungdomar i åldrarna 12-18 år.

ERASOR består av 25 riskfaktorer uppdelade i fem kategorier: "Sexuellt intresse, attityder och beteenden", "Sexuell övergreppshistoria", "Psykosocialt fungerande", "Familjens/omgivningens fungerande" och "Behandling". Därutöver specificeras "Fallspecifika faktorer".

Resultatet av riskbedömningen sammanfattas i låg, måttlig eller hög risk för återfall i sexuella övergrepp. Vid måttlig och hög risk bedöms det som regel nödvändigt med skyddande insatser samt övergreppsspecifik behand-

ling. Vid låg risk görs en individuell bedömning. De som kommer till Balans HVB har en återfallsrisk som skattats som medel till hög.

– Balans öppenvårdsbehandling riktar sig till barn och unga som inte är i behov av dygnetruntplacering, men behöver övergreppsspecifika insatser. Här kan även offer få hjälp vilket är en förutsättning för exempelvis en återförening vid syskonövergrepp, berättar Mari.

UNGA MED SEXUELLA beteendeproblem har ofta färdighetsbrister inom flera olika områden. Bristande relationsfärdigheter, känsloregleringsfärdigheter och bristande impulskontroll, spelar ofta en stor roll för hur sexuella beteendeproblem utvecklas och bibehålls. Därutöver kan specifika svårigheter förekomma, som neuropsykiatriska diagnoser, trauma och sexuella avvikelser.

De unga har svårt att reglera känslor oavsett det handlar om ilska, sorg eller sexuella känslor. Kombinationen med född sårbarhet och en sexuellt ohälsosam uppväxtmiljö gör barn väl-

digt utsatta för risken att få sexuella beteendeproblem.

– Bland de barn som dessutom har en lågbevägning, är risken för återfall ännu högre. De barnen har svårare att tillgodogöra sig färdighetsträning. De är inte annorlunda i sin drift än andra barn, de har bara inte lärt sig att hantera, förstå och kontrollera den, förklarar Mari.

NÄR EN UNGDOM blir inskriven på Balans HVB startar behandlingsarbetet direkt. Den unge får en övergreppspecifik behandling med individual- och gruppterapi. Familjebehandling är viktigt och familjen får handledning och utbildning, för att nå insikt om sina barns situation.

– Det är särskilt viktigt med familjebehandling i de fall det handlar om syskonövergrepp. Då är det kaos i familjen och de behöver mycket stöd och hjälp, säger Mari.

Man har regelbundna behandlings- och uppföljningsmöten med föräldrarna, och däremellan går även föräldrarna, precis som de unga, i färdighetsträning.

– I vårt 24/7-program har vi plockat ihop komponenter från DBT, dialektisk beteendeterapi, där begreppet ”Medveten närvaro” är kärnan, berättar Mari.

DET HANDLAR OM förmågan att kunna uppmärksamma sina tankar, känslor och handlingar så man kan göra aktiva beslut i olika situationer. Det handlar om känsloreglering och färdighetsträning.

24/7-arbetet innefattar också ”Trauma Medveten Omsorg” och man arbetar med LAB, lågaffektivt bemötande.

– Barnen som bor hos oss är alltid under vårt ansvar. De unga har skolassistenter i skolan som är utbildade av Balans. Deras uppgift är att skydda och färdighetsträna, säger Mari.

Placeringstiden på Balans HVB avgörs av riskbedömningen. Behandlingsframgångar sänker risken och den unge kan flytta hem, alternativt till ett familjehem, och fortsätta behandlingen i öppenvård. En vanlig placeringstid är ett till två år.

Balans bedriver huvudsakligen evidensbaserad behandling och forskningen trycker på om hantering av högriskfaktorer.

– Forskningsresultaten visar att över tid är återfallsrisken efter genomgången behandling ganska låg. Den är dock märkbart högre bland de som har neuropsykiatriska sårbarheter och det är också den gruppen som behöver fortsatt stöd när de lämnat Balans HVB, berättar Mari.

BALANS ARBETAR kulturspecifikt. Många barn och unga som är födda i, eller har föräldrar från, krigsdrabbade samhällen och traditionella kulturer har erfarenheter som kan

skilja sig från barn med svenskfödda föräldrar. För att göra det möjligt för den unge att få en framgångsrik behandling måste man ta hänsyn till dessa kulturskillnader.

– Många tabun, exempelvis kring kön och sexualitet, måste brytas på ett begripligt och respektfullt sätt. Vi vill tillsammans med den unges nätverk, förtydliga och klargöra skillnader och likheter i våra kulturer. Det är viktigt att mötas med nyfikenhet och ha det gemensamma målet i sikte: att den unge ska kunna leva ett gott liv i Sverige, säger Mari.

MÅNGA AV BALANS unga har varit utsatta för svåra omständigheter som innebär att de kan ha symptom på trauma. Trauma kan uppstå genom att man utsätts för en traumatisk händelse eller långvarig omsorgsvikt. Det är en kombination av yttre och inre faktorer som avgör hur individen reagerar på det som inträffar. Inte alla blir traumatiserade efter hemska händelser.

Balans arbetar med evidensbaserad behandling såsom Traumafokuserad Kognitiv Beteendeterapi (TF-KBT) och Prolonged Exposure (riktad mot äldre ungdomar). Det arbetet bygger på att man ska exponeras för sina traumatiska minnen på ett tryggt och kontrollerat sätt tillsammans med sin behandlare.

Balans vill sprida kunskap och kompetens på området sexuella övergrepp och anordnar föreläsningar och utbildningar på området. ■

Balans

Balans erbjuder dygnetruntvård för flickor och pojkar, 13-17 år, på sitt HVB-hem som ligger i Yngsjö, en liten by vid Skånes östra kust. Balans behandlingsteam arbetar också med öppenvårdsuppdrag över hela landet.

Balans har även en utbildningsverksamhet där man utbildar i ERASOR – The Estimate of Risk of Adolescent Sexual Offense Recidivism, Övergreppspecifik samtalsbehandling, Sköldis och Färdighetsträning 24/7.

Foto: SVT

Regeringen förstärker assistansersättningen

Regeringen föreslår att samtliga hjälpmoment vid andning och sondmatning ska vara assistansgrundande. Förslaget skickas nu ut på remiss och väntas tråda i kraft 1 juli 2020.

”Att återställa rätten till assistans för personer med behov av hjälp med andning och sondmatning är ett viktigt steg för att skapa en tryggare LSS-lagstiftning. Det gläder mig att vi nu kan skicka ut de här förslagen på remiss”, säger socialminister Lena Hallengren (S) i en skriftlig kommentar.

Förslaget innebär att även hjälpåtgärder som ryms inom det normala föräldraansvaret ska kunna ge rätt till assistansersättning och personlig assistans, när det handlar om andning och sondmatning. ●

Källa: www.svt.se

Podd om barn till föräldrar som vårdas inom vuxenpsykiatri

Den psykiska ohälsan i samhället ökar och många med psykisk ohälsa är även föräldrar. Hur mår deras barn och hur påverkar föräldrars psykiska ohälsa barns psykiska hälsa samt familjeklimatet?

Lyssna på Linn Englund från Maskrosbarn, Ulf Axberg, forskare vid Göteborgs universitet, Gisela Priebe, forskare vid Lunds universitet och Merike Hansson, utredare Socialstyrelsen. ●

Källa: www.socialstyrelsen.se

Högstadiel elever höga på kokain i skolan

Polisen slår nu larm om att högstadiel elever i Göteborg i allt större utsträckning ertappas med droger. Vid riktade insatser möter polisen elever – höga på kokain och amfetamin under skoltid.

Sedan ett år tillbaka genomför polisens gatulangningsgrupp var sjätte vecka insatser mot skolor i Göteborg. Med erfarenheten av insatserna, tillsammans med information från drogvaneundersökningar, Socialtjänsten, Mini-maria och rektorer, så drar polisen slutsatsen att elever i dag brukar tyngre droger i skolan än tidigare. ●

Källa: www.svt.se

Nya regler för hälsoundersökningar när barn placeras

Socialstyrelsens nya föreskrifter reglerar vad som ska ingå i den hälsoundersökning som kommunen sedan 2017 är skyldig att erbjuda alla barn och unga som placeras. I föreskriften anges bland annat att undersökningen ska avse fysisk, psykisk och oral hälsa. Med unga, avses i föreskrifterna och de allmänna råden, personer som har fyllt 18 men inte 21 år.

Regelverket riktar sig till vårdgivare som utför hälsoundersökningarna åt kommunen och gäller från den 1 januari 2020. ●

Källa: www.socialstyrelsen.se

Bättre samordning för demenssjuka

Allt fler drabbas av demenssjukdomar. De flesta är äldre, men även yngre personer kan drabbas. Behovet av stöd och insatser är stort för såväl den sjuka som anhöriga och närstående. Socialstyrelsen presenterar en standardiserad modell för hur insatser från vården och socialtjänsten för demenssjuka kan samordnas på olika nivåer. Modellen finns i rapporten Ett standardiserat vårdförlopp vid demenssjukdom. ●

Källa: www.socialstyrelsen.se

IVO kritiserar region för felaktig information om drogtest

En regions information om krav på drogtest måste, enligt IVO, omformuleras så att urinprovtagning inte framstår som tvingande. I den skriftliga informationen till patienterna framgår det inte att beslutet ligger hos läkaren. IVO skriver i sitt beslut att informationen är olämpligt formulerad eftersom patienterna kan få uppfattningen att urinprovtagningen inte är frivillig. IVO förutsätter att informationen ändras så att patienten inte upplever sig tvingad att genomgå övervakad urinprovtagning. ●

Källa: www.lakartidningen.se

ALLVIKEN + HVB

Missbruksbehandling för pojkar 15-20 år

KBT och 12-stegsbehandling
samt familjestödsamtal.

072-559 09 39
ALLVIKEN HVB | UPPSALA | TÄRNSJÖ
info@allviken.se | www.allviken.se

ÄLBY + STÖDBOENDE

Tillståndspliktigt stödboende för personer från 16 år

Stöd dygnet runt av personal som bor
nägra meter intill i en anslutande lägenhet.

072-399 05 33
ÄLBY STÖDBOENDE | UPPSALA | BJÖRKLINGE
info@allviken.se | www.allviken.se

ÖSTA
GÅRDEN

Missbruksbehandling för pojkar 15-20 år

KBT och 12-stegsbehandling
samt familjestödsamtal.

072-559 00 15
ÖSTAGÅRDEN | UPPSALA | TÄRNSJÖ
info@ostagarden.se | www.ostagarden.se

Lönkan HVB erbjuder ett litet boende (6 platser) med hög personaltäthet i en familjär miljö. Med en bred medarbetarkompetens erbjuder vi ett HVB för unga som har behov av skydd och stöd då de vistas i skadliga miljöer, visat tecken på ogynnsam utveckling eller utsatt sin eller andras hälsa/utveckling för risk för skada. Vi stöttar ungdomarna i de omvårdnadsbehov de har och förbereder dem för framtiden. Vi hjälper dem i allt från läsläsning till att laga mat, städa och tvätta till andra vardagliga uppgifter som behövs för att gå vidare så självständigt som möjligt i livet.

Vi satsar på att ge ungdomarna ett sammanhang i det lilla boendet med få ungdomar och hög tillgång till personalstöd, men också i ett större sammanhang varför vi prioriterar att ungdomarna så fort som möjligt kommer ut i skola/praktik och föreningsliv för att bli delaktiga i samhället. Vi menar att ungdomarna måste få känna sig sedda, förstådda, behövdade och få en känsla av sammanhang i allt de gör.

Lagrum SoL 7.1.1 • Placeringsansv: Elin Forner 070 736 65 48

Tfn 0724-50 60 61

SKYDDAT BOENDE MED BARNRÄTTSPERSPEKTIV

Varje barn erbjuds kartläggande samtal med legitimerad psykolog från BRIS.

Bred våldskompetens. Bearbetning av normaliserat våld. Utökad stöd för kvinnor och barn i nya lokaler.

Kontakta oss idag: caroline.stridh@linkopingsstadsmisson.se
linkopingsstadsmisson.se/skyddatboende

Linköpings
Stadsmisson

Tfn 0761-27 02 40

OASEN HVB - BEHANDLINGHEM FÖR KVINNOR

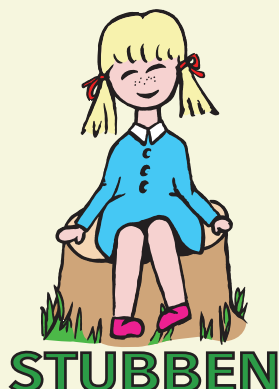
Integrerad behandling av beroende & trauma ger hållbara resultat. (I samarbete med KI*)

Nationellt HVB för kvinnor med beroendeproblematik, specialisering våldsutsatthet.

* Karolinska Institutet

Kontakta oss idag: jacqueline.forsell@linkopingsstadsmisson.se
oasen.linkopingsstadsmisson.se

Linköpings
Stadsmisson

HVB för flickor 12-18 år

LVU § 2, 3 och 6. SoL.

Ramavtal med 223 kommuner

Telefon: 0530-301 23

info@stubben.se

www.stubben.se

Evus Omsorg: Erfarenhet och visioner

Evus Omsorgs historia sträcker sig långt tillbaka i tiden. Företaget har sina rötter i 50-talet då Oscar Hermanssons farföräldrar bedrev omsorg utifrån den tidens utmaningar och samhällsstöd. Idag driver Oscar och hans fru Rebecka ett LSS-boende strax utanför Södertälje.

– DEN GRUNDLÄGGANDE människosynen och de värderingar som min farfar och farmor hade, gick vidare till mina föräldrar och därefter har jag och min fru Rebecka tagit vid. Rebecka är uppvuxen på en bondgård i Småland och har också fötterna i myllan, säger Oscar som är VD för Evus Omsorg.

Varje generation har drivit nya verksamheter, men de gamla erfarenheterna har man tagit med sig. För Oscar var det naturligt och viktigt att fortsätta detta arbete.

– Jag är ju själv mer eller mindre uppvuxen på ett behandlingshem, fortsätter han.

Oscar och Rebecka hittar Måsnaryd. En gammal stor villa, vackert belägen ute på en udde vid sjön Måsnaren. En idyll bara ett par kilometer från Södertälje med sex lägenheter och lika många boende.

– Det är ett underbart ställe! Jag brukar säga till besökare, att här vill jag bo själv! berättar Oscar.

MÅLGRUPPEN FÖR EVUS OMSORG är män och kvinnor från personkrets 1 LSS (autism och autismsliknande tillstånd samt utvecklingsstörning) med en neuropsykiatrisk tilläggsproblematik.

– Vi har tillstånd från 18 år och uppåt men vi ville skapa en grupp som har utbyte av varandra i aktiviteter och umgänge. Så alla våra boende är ungefär i 20-årsåldern, förklarar Oscar.

Eftersom många av de boende har dubbel problematik, både en autismdiagnos och en neuropsykiatrisk tilläggsproblematik, så kan det uppstå problem med deras placeringar. Kommunerna handlägger LSS-placeringar

och landstinget handhar den psykiatriska behandlingen.

– Vi vill fylla en funktion för de här personerna. De sitter på två stolar och riskerar att trilla emellan, berättar Oscar.

Evus Omsorg vill hjälpa till att hitta bra lösningar för alla som är inblandade i brukarnas omsorg. De har god kunskap och lång erfarenhet av både autismdiagnoser och neuropsykiatriska behov.

EVUS OMSORG HAR TRE VÄRDEORD som är centrala för hela verksamheten; professionalism, empati och struktur.

– Professionalism handlar om att vi alltid måste vara professionella i vårt bemötande. Både hur vi möter våra boende, men även föräldrar, gode män och kommunala handläggare, säger Oscar.

Han menar att professionalismen gör det möjligt för dem att alltid göra det rätta, för varje person i varje situation.

– Men det är lika viktigt att ha en grundläggande empati. Medkänsla med individen måste genomsyra varje professionellt beslut, annars blir det för kallt, förklarar han vidare.

Att arbeta med struktur är en självklarhet för alla som har omsorg om en autistisk person, men för Evus är det så viktigt att man vill ge det betydelsen av ett värdeord.

– För våra boende är det extra viktigt med struktur eftersom de dessutom ofta har en neuropsykiatrisk diagnos. Annars kan de inte fungera i sin vardag, säger Oscar.

Oscar framhåller hur Evus har varit måna om att skapa en personalgrupp med bredd samt har ledning och omsorgspersonal med en gedigen bakgrund inom omsorg för målgruppen.

– Endast genom en sammansvetsad perso-

nalgrupp som agerar på samma sätt kan vi bibehålla den struktur som krävs, förklarar han vidare.

UNDER 2020 STARTAR Evus Omsorg en egen daglig verksamhet. Gruppboenden har under en period samarbetat med en bondgård utanför Stockholm och nu permanentas den kontakten till en fast daglig verksamhet.

– Vi ser att vår målgrupp kan ha svårt med förflyttningen till olika dagliga verksamheter och vi ville ta lösningen på detta problem ett steg längre, berättar Oscar.

Genom att skapa en fast daglig verksamhet kan Evus personal följa med dit och på så sätt bibehåller man den trygghet som personalgruppen utgör.

– Brukarna behöver få byta miljö, komma till en ny plats, det är viktigt. Nu kan vi ge dem både och – trygghet och miljöombyte, fortsätter han.

På det här sättet tror man också att fler brukare kan komma in i en daglig verksamhet. Oscar menar att det är väldigt stärkande att klara av att ta del av något, och att livet på en bondgård ger möjligheter till många olika slags sysslor.

– Dels har djur en väldigt lugnande effekt, dels finns det på ett naturligt sätt en massa aktiviteter på en gård, vi behöver inte hitta på något, förklarar Oscar vidare.

2020 STARTAR EVUS OMSORG också ett nytt boende. En gruppboende i Nyköping, centralt beläget i ett vackert och lugnt villaområde, nära centrum och kommunikationer.

– Den nya gruppboenden kommer ha samma inriktning som den i Måsnaryd, men kommer att ligga i ett villaområde med större när-

het till en stadsmiljö. Då har vi två ställen med lite olika karaktär, vilket känns roligt att kunna erbjuda, berättar Oscar.

Huset är helt nybyggt och kommer att ha sex platser. Eftersom LSS-boenden är permanenta boplatser blir de ju också på ett naturligt sätt fullsatta. Evus Omsorg tycker därför det känns roligt att de nu kan erbjuda ett nytt boende baserat på samma omsorg och långa erfarenhet som i Måsnaryd.

– Det är jättefint där också! Det kommer bli ett mycket bra boende, säger Oscar.

Evus Omsorg vill fortsätta att expandera och har fler idéer på nya platser.

– Vi hoppas att vi kan öppna ännu ett ställe under 2021, avslutar Oscar. ■

EVUS
OMSORG

Evus Omsorg

Evus Omsorg driver LSS-boende med erfarenhet sedan 50-talet och erbjuder neuropsykiatrisk specialistkompetens. Man erbjuder särskilt stöd och service till vuxna (från 18 år) män och kvinnor inom personkrets 1. Gruppboendet tillhandahåller personal dygnet runt och tar emot boende med omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov.

Under 2020 startar Evus Omsorg ett nytt boende i Nyköping med 6 platser och drar också igång en egen daglig verksamhet på en bondgård.

www.evusomsorg.se

Vårens Ramavtalsdagar: Uppsala 15/1 och Malmö 6/2

Under våren genomförde vi två Ramavtalsdagar, i Uppsala (15/1) och i Malmö (6/2). Här fick handläggare från socialtjänsten träffa och ställa frågor till sina upphandlade HVB-verksamheter inom HVB Vuxna. Dagen bygger på speed-meeting, där HVB-verksamheterna sitter vid bord och handläggarna organiserat roterar runt och får möta alla verksamheter.

Vi fick ett fantastiskt gensvar och efter stor påtryckning har vi beslutat att arrangera fler Ramavtalsdagar ute i landet under 2020.

Vill din kommun att vi ordnar en Ramavtalsdag även för er? Kontakta oss på:

08-459 24 20 eller ramavtal@cura.se

Humanprogress

- För medmänsklig utveckling

Lediga platser

Vuxenboende

Möllan 9:9 LSS

Ungdomsboende

Utsikten 9:8 LSS

Vi finns i Stockholms län.
Järna, Södertälje och Mölnbo.

Ellinor Idevall
070 962 04 01

Box 36, 153 21 Järna | humanprogress.se

fogdaröd

♥ omsorg ☀ vård 💧 utbildning

HVB Gästgården Höör

Pojkar & Flickor 12-19år

Två små enheter, placeringar
inom SoL & LVU

Vardagskompassen

ART

KBT

Kat-Kit

kontakt: 0413-55 98 18

073-848 91 15

www.fogdarod.se

Stadsmissionens
skyddade boenden
med barnrättsperspektiv

Stadsmissionens skyddade boenden erbjuder trygga och säkra boenden för kvinnor med eller utan barn. Husdjur är välkomna. Tillsammans med BRIS arbetar vi utifrån ett tydligt barnrättsperspektiv. Boenden finns i Göteborg och Linköping.

Göteborgs Stadsmission välkomnar placeringsförfrågan dygnet runt på tel: 0730-57 93 91.

Vi driver även flera boenden med stöd för människor med beroendeproblematik och/eller psykisk ohälsa. Vi arbetar också med Bostad Först samt driver Stigbergskliniken för abstinensbehandling. Läs mer på www.stadsmissionen.org

Placeringsförfrågan Linköpings Stadsmissions skyddade boenden:
0724-506083. För mer info:
www.linkopingsstadsmission.se

Fyrens HVB i Backe, Jämtland erbjuder sju platser till pojkar med neuropsykiatrisk problematik, social-/relationsproblematik, begynnande kriminalitet och missbruk.

En enskild plats finns för pojkar med behov av avskildhet.

Fyrens HVB ska vara en hamn, ett ljus för ungdomarna som av olika anledningar "kommit ur kurs". Vår uppgift är att vägleda och motivera den unge att utveckla sina styrkor och intressen. Vi ger den unge redskap att hitta sig själv och tro på den egna förmågan för att sedan kunna "segla vidare"!

Vår målgrupp är pojkar 13-17 år med placering enligt SOL och LVU.

Vi har ett nära och väl inarbetat samarbete med ortens F-9 skola och gymnasiet som har erfarenhet av att arbeta med ungdomar som kräver extra stöd. Flera av våra medarbetare har pedagogisk utbildning och medverkar och följer ungdomarna på plats i skolan.

FYRENS
HVB-HEM

Fyrens HVB AB • Stationsvägen 2
• 880 50 Backe • 070-108 86 33

Suicidprevention i praktiken

Av: Ullakarín Nyberg

Suicidrisk är bland det svåraste att hantera inom vården. Eftersom självmordstankar nästan alltid beror på ett psykiskt lidande som upplevs outhärdligt och opåverkligt för patienten, är det avgörande att omgivningen förmedlar att tillståndet och lidandet går att behandla.

Boken ger dels kunskap om de psykiatriska tillstånd som utgör riskfaktorer för självmord, med konkreta råd om bemötande och behandling. Dels visar författaren via många fall exempel och berättelser hur suicidalitet kan yttra sig på olika sätt, samt vilka åtgärder som kan förhindra självmord. Suicidprevention i praktiken riktar sig till studerande och yrkesverksamma inom psykiatri och vård.

Ullakarín Nyberg är psykiater, med.dr och suicidforskare, med bakgrund inom onkologi. Hennes forskning handlar om föräldrar och syskon som har mist ett barn respektive ett syskon i suicid. Hon föreläser och utbildar om psykisk ohälsa och suicidprevention, handleder personal, utreder inträffade suicid och utvecklar kliniska rutiner för arbetet med suicidnära personer och deras närstående. ●

Missbruk, trauma och samsjuklighet – att bemöta och behandla

Av: Stefan Sandström

Boken Missbruk, trauma och samsjuklighet redogör för att trauma är en av de viktigaste bakgrundsfaktorerna vid alkohol- och drogmissbruk. Därför bör traumabehandling vara självklart vid all behandling av missbruk.

Budskapet är att missbruksproblematik är en komplex väv av samsjuklighet. För att framgångsrikt bemöta och behandla den som missbrukar är det nödvändigt att arbeta inom tre områden: trauma, anknytning och mentalisering. Detta oavsett vilken metod man annars använder.

Boken är indelad i två avdelningar, där del ett ger en teoretisk bakgrund och del två beskriver bemötande och behandling. Den vänder sig till personal inom HVB, socialtjänst och psykiatri samt andra yrkesgrupper inom missbruksvården.

Stefan Sandström är leg. psykolog och har arbetat med beroendeproblematik i mer än 35 år i Sverige och Finland. Han har lång erfarenhet som handledare inom socialtjänsten och driver idag egen verksamhet. ●

Du skulle sagt som det var

Av: Ulla-Maria Andersson

En dag står en liten flicka i en vuxen kvinnas hall. De börjar samtala, och fram växer berättelsen om en barndom kantad av övergrepp och svek.

Flickan berättar om mamma som står vid diskbänken med städrocken oknäppt och mumlar för sig själv. Hur de rödmålade läpparna rör sig i det bleka ansiktet och hur rädd flickan är för mammas vassa blick. Att pappa inte finns där när hon behöver honom och att storebror Benke bara gör allt värre. Men flickan berättar också om två män. Den ena gör henne illa, den andre finner hon tröst hos.

Du skulle sagt som det var är en roman om en barndom med utsatthet och sexuella övergrepp. Men också om läkeprocessen, och om hur man som vuxen kan läka de sår man burit på en hel livstid.

På ett lågmält och sparsmakat språk, med tydlig känsla för detaljer, berättar Ulla-Maria Andersson i sin debutroman om en uppväxt fylld av smärta och mörker. Det är en bok som inte lämnar någon oberörd. ●

Klara rädd för mamma med rygsäcken

Av: Eva Edberg

Illustrationer: Eva Edberg

Klara sju år tycker om att bestämma själv, men det är inte enkelt eftersom andra också bestämmer. Mamma började sova på sjukhus och det var inget som Klara bestämt. Det var längesen, så Klara minns inte riktigt hur mamma ser ut. Men hon kommer ihåg mammas stora rygsäck, hur både saker och mamma försvann med den. Nu har mamma blivit frisk och Klara ska hem till henne, men det är ingen som frågar vad Klara vill.

– Jag hoppas att boken ska väcka frågor och öppna upp för samtal. Bli ett bra tillfälle att skratta, men också få känna pirr i magen. En av de stora frågeställningarna i boken är att man bestämmer saker om Klara utan att hon får vara med i beslutsprocessen och det är en viktig fråga som jag tycker är värd att ta upp, inte minst nu när barnkonventionen snart blir lag i Sverige, säger Eva Edberg.

Eva Edberg växte upp i familjehem och har skrivit flera omtyckta barn- och ungdomsböcker. Böckerna om Klara är autofiktiva berättelser som både är drabbande och fyndiga. ●

Beteendeproblem inom HVB- och ungdomsvård Lågaffektivt bemötande och konflikthantering

Av: Bo Hejlskov Elvén, Gunilla Nötesjö, Carina Moen, Erik Rova och Anton Sjögren

Beteendeproblem och konflikter kan försvåra möjligheterna att ge omvårdnad och stöd inom HVB- och ungdomsvård. Genom lågaffektivt bemötande kan personalen säkerställa en trygg miljö med goda relationer till de boende. Arbete med ensamkommande barn och ungdomar inom HVB fokuseras särskilt, liksom specifika utmaningar inom ungdomsvården.

Lågaffektivt bemötande bygger bland annat på följande principer: Ta ansvar för situationen, Ställa realistiska krav, Görå anpassningar som främjar samarbete, Visa respekt och empati, Ta hänsyn till känslor och deras kraft, Lösa problem, Ha ett mjukt förhållningssätt.

Varje princip illustreras med exempel från HVB- och ungdomsvården. Författarna beskriver även metoderna Studio III och No Power No Lose. Här finns också ett fördjupande studiematerial och förslag på konkreta handlingsplaner för att förebygga (och vid behov utvärdera) konflikter. ●

Man dör inte av stress, man slutar bara att leva Om utmattningssyndrom

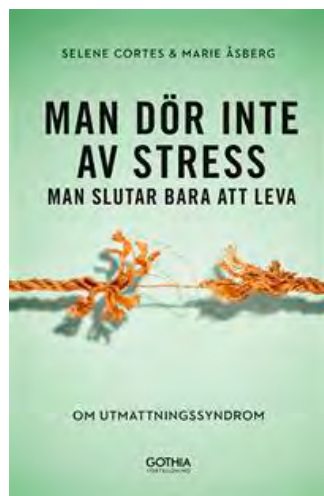
Av: Selene Cortes, Marie Åsberg

– Den här boken är till dig som är sjuk, har varit sjuk, undrar om du är på gränsen till att bli sjuk eller till dig som har en tillvaro där stress är en ofta förekommande komponent.

Den är också till dig som är anhörig till någon med utmattningssyndrom, och till dig som möter personer med utmattningssyndrom i ditt arbete. Jag önskar att jag hade haft den här boken när jag blev sjuk, för min erfarenhet är att kunskap är makt, säger Selene.

Selene Cortes berättar om sin egen sjukdomshistoria. Hon går från en sårbar barndom till sina två sjukdomsperioder som resulterade i långvariga sjukskrivningar. Hon berättar om ångestdriven duktighet och det utanförskap som drabbar de långtids-sjukskrivna med skam och rädsla att aldrig komma tillbaka till en fungerande vardag igen.

Selene's kapitel varvas med senior professor Marie Åsbergs kliniska perspektiv med diagnostik, differentialdiagnostik, symtom och behandling. ●

Skärmhjärnan: hur en hjärna i osynk med sin tid kan göra oss stressade, deprimerade och ångestfyllda

Av: Anders Hansen

Den psykiska ohälsan håller på att ta över som det stora hälsohotet i vår tid. Ett högt tempo, konstant stress och en digital livsstil med ständig uppkoppling börjar få konsekvenser för vår hjärna. För hur mycket du än gillar att kolla bildflödet på instagram, nyheterna i mobilen eller filmer på plattan, är din hjärna inte anpassad till det som dagens samhälle för med sig. Den är helt enkelt i osynk med vår tid!

Men det betyder inte att du står maktlös och att det saknas lösningar – med lite mer kunskap om hur hjärnan fungerar kommer du snart att inse att det egentligen handlar om ganska enkla och basala saker. Den mänskliga hjärnan är skapad i en helt annan tid, och kanske borde vi visa den lite mer hänsyn. Så följ med på en spännande resa och få en helt ny bild av det som händer och sker i ditt huvud!

Anders Hansen har också skrivit boken Hjärnstark: hur motion och träning stärker din hjärna. ●

Lyssnar din tonåring?

Av: Liria Ortiz och Lotta Borg Skoglund

Lyssnar din tonåring? vänder sig till föräldrar och anhöriga som oroar sig för att kommunikationen med de växande barnen inte är vad den varit. Som ibland tänker: ”Vi som hade en så fin relation, Vad har hänt? Vad gör jag för fel?”, som oroar sig över att barnen kanske kommer att prova alkohol, tobak eller droger.

Att komma till tals och att lyssna på varandra är inte det enklaste och det kan behövas hjälp och stöd för att hitta sätt att nå fram. Genom att använda dig av två beprövade metoder MI (motiverande samtal) och CRAFT (Community Reinforcement Approach and Family Training) kan du skapa ett bättre samtalsklimat hemma och på sikt åstadkomma förändringar i positiva riktningar både för dig, ditt barn och resten av familjen.

De problem och svårigheter som ofta uppstår inom familjer under barnens tonårstid beskrivs utifrån biologiskt och psykologiskt synsätt. Aktuell hjärnforskning presenteras och många exempel, övningar och konkreta verktyg gör samtalsmetoderna begripliga och användbara. ●

2020 Vårens mässor

HVB-dagen • LSS-dagen

Familjehemsdagen

Välkommen till kostnadsfria kunskaps- och inspirationsdagar med fokus på utveckling, möten och samverkan för professionella inom HVB, Stödboenden, Familjehem och LSS.

HVB/LSS
Familje-
hemsdagen
22/1

Göteborg

Göteborgs Konserthus

HVB-
dagen
4/3

Stockholm

7A Odenplan

LSS-
dagen
5/3

Stockholm

7A Odenplan

HVB/
Familje-
hemsdagen
2/4

Umeå

Umeå Folkets Hus

HVB/LSS
Familje-
hemsdagen
21/4

Växjö

Växjö Konserthus

Gör som tusentals andra ...

**Använd vår
placeringstjänst!**

HVBGuiden.se
LSSGuiden.se

socialen kanalen

av Humana

Hur ökar vi barns delaktighet i utredningar? Hur skapar vi en bättre familjehemsvård? Hur fungerar föräldrastöd mot radikaliserings?

Detta och mycket mer kan du få svar på hos Socialenkanalen, kompetenshubben för dig som arbetar inom socialtjänsten, eller är intresserad av socialt arbete. Här får du kunskap om metoder och den senaste forskningen. Du möter andra yrkesverksamma som delar med sig av sina erfarenheter, och får perspektiv på aktuella frågor.

Besök oss på:

humana.se/socialenkanalen

Humana

Posttidning B

Returadress: HVB&LSSGuiden.se

Industrivägen 10 A, 171 48 Solna

Adressändring: adress@cura.se

HVBGuiden.se
LSSGuiden.se

Kostnadsfri Placeringstjänst med ramavtal

Vi lägger in era **ramavtal** på HVBGuiden.se/LSSGuiden.se
Vill ni enkelt kunna söka och skicka placeringsförfrågningar enbart till de verksamheter som er kommun har ramavtal med? Vill ni snabbt kunna se lediga platser, priser, rangordning eller annan avtalsinformation?

Vi på HVBGuiden.se/LSSGuiden.se hjälper er gärna med det!
Tjänsten är kostnadsfri!

**För mer information kontakta oss på:
020-10 40 99 eller ramavtal@cura.se**

Cura Institutet Compro AB, Industrivägen 10A, 171 48 Solna
08-459 24 20, info@hvbguiden.se